

تدوین آزمون‌های تعیین سطح مهارت شنوایی (کشف تا درک) افراد مبتلا به کم‌شنوایی ملایم تا عمیق (۵ تا ۲۰ سال) مجتمع باغچه‌بان شماره ۱۸ کرج - تهران

سال ۱۳۸۱

چکیده

*ملیحه مظاهریزادی I

دکتر یونس لطفی II

سعید ملایری III

زهرا جعفری III

امروزه می‌دانیم که انجام ادیومتری تنها اطلاعاتی در مورد میزان و نوع کاهش شنوایی در اختیار ما قرار می‌دهد در نتیجه این سوال مطرح می‌شود که چگونه یک فرد از شنوایی برای درک گفتار استفاده می‌کند و ضرورت استفاده از آزمون‌های درک شنوایی چیست؟ هدف از این مطالعه تهیه و ارزیابی آزمون‌های تعیین سطح مهارت شنوایی افراد مبتلا به کاهش شنوایی ملایم تا عمیق در رده سنی ۲۰-۵ سال بوده است. پژوهش حاضر که یک مطالعه توسعه‌ای می‌باشد، در ۲ مرحله صورت گرفت. مرحله نخست شامل تهیه مواد آزمون و مرحله دوم شامل ارزیابی آن‌ها بوده است. در ابتدا جهت طراحی مواد آزمون، معیارهای سازندگان اصلی آزمون (APT/H Auditory Perception Test for the Hearing Impaired) در نظر گرفته شد بدین ترتیب که با حفظ الگوی اصلی مواد آزمون، این مواد متناسب با دستور زبان و آوای زبان فارسی و نیز متناسب با سطح واژگان افراد مبتلا به کاهش شنوایی ملایم تا عمیق و با حفظ ویژگی تصویرپذیر بودن آن‌ها تهیه گردید. پس از آن جهت بررسی روایی محتوا، مواد آزمون در اختیار ۵ نفر از شنوایی شناسان توان‌بخشی شنوایی قرار گرفت. در مرحله بعد، مواد آزمون روی ۶۰ دانش‌آموز مبتلا به کاهش شنوایی ملایم تا عمیق و در ۳ مقطع ابتدایی، راهنمایی و دبیرستان در باغچه‌بان شماره ۱۸ کرج اجرا شد سپس روایی ساختار (Construct Validity)، روایی معیار (Criterion Validity) و پایایی (Reliability) آزمون بررسی گردید. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری این پژوهش نشان داد که مواد آزمون طراحی شده از روایی محتوایی خوبی برخوردار هستند (۸۸/۴٪). بین امتیازهای حاصل از آزمون و میزان کم‌شنوایی دانش‌آموزان اختلاف معنی‌داری وجود داشت ($P < 0/05$). در افراد مبتلا به کاهش شنوایی بیش از ۷۰ دسی‌بل، تأثیر سن بر امتیازهای آزمون در گروه سنی ۷-۱۲ ساله و ۱۵-۱۷ ساله بارز بوده است ($P = 0/000$) اما این تأثیر در گروه سنی ۱۲-۱۴ ساله و ۱۵-۱۷ ساله با کاهش شنوایی کم‌تر از ۷۰ دسی‌بل مشاهده نشد ($P > 0/05$). آزمون از روایی معیار مناسبی برخوردار بود ($P = 0/00$) و امتیازهای حاصل از اجرای اولیه و مجدد آزمون، همبستگی معنی‌داری را نشان داد ($P = 0/00$). در مجموع به نظر می‌رسد که این آزمون، منحصر به فرد بوده و مراحل مختلف مهارت شنوایی را به طور دقیق مورد ارزیابی قرار می‌دهد و سادگی در اجرای آن، راهکارهای مناسبی را در زمینه توان‌بخشی شنوایی افراد مبتلا به کاهش شنوایی در اختیار درمان‌گران قرار می‌دهد.

کلیدواژه‌ها: ۱- آزمون درک شنوایی ۲- کشف محرک صوتی ۳- تمایزگذاری

۴- شناسایی و درک محرک صوتی

این مقاله خلاصه‌ای است از پایان‌نامه خانم ملیحه مظاهریزادی جهت دریافت مدرک کارشناسی ارشد شنوایی‌شناسی به راهنمایی دکتر یونس لطفی و مشاوره آقای سعید ملایری، سال ۱۳۸۱.

I) دانشجوی کارشناسی ارشد شنوایی‌شناسی، مربی دانشکده توان‌بخشی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران (*مؤلف مسئول).

II) استادیار جراحی گوش و حلق و بینی، دانشگاه علوم بهزیستی و توان‌بخشی، تهران.

III) کارشناس ارشد شنوایی‌شناسی، مربی دانشکده توان‌بخشی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران.